

dracoun - pásik kože alebo niť (*ľan, hodváb*) obkrútená *zlatým* alebo *zláteným* (*med', striebro*) pásikom alebo drôtikom; používaná pri tkaní *brokátu*, vo výšivkárstve apod.

dračia krv - krv drača

dračia siatba - 1. príslovie viažuce sa ku gréckemu mytologickému príbehu o *Kadmovi*: zuby z tlamy hada boha *Área* zasial, aby z nich vzišli vojaci; pozri *metamorfóza; grécka mytológia*

2. príbeh s hrdinom *Iasonom*: aby dostal *zlaté rúno* kráľa *Aieta*, mal za úlohu zorať pole boha *Area* železným pluhom, v ktorom budú zapriahnuté ohnivé *býky*; do zoranej zeme zaseje zuby *Areovho* draka, z ktorých vyrastú vojaci a tých potom musí *Iason* v boji zabiť; prekonať úlohu *Iasonovi* pomohla *Héra*, ktorá spolu s *Afrodite* zariadila, aby *Aiétova* dcéra *Médea* zasiahnutá *Erosovým* šípom pomohla *Iasonovi* (dala mu čarovnú masť, ktorá ho učinila nezraniteľným; poradila mu akými čiarami privolať na pomoc bohyňu *Hekate*, ďalej poradila hodiť medzi vojakov kameň, o ktorý sa pobijú medzi sebou a *Iason* ich potom ľahšie premôže

Okruh Rubensa: Kadmos seje dračie zuby (grisaille, 1610-1690)

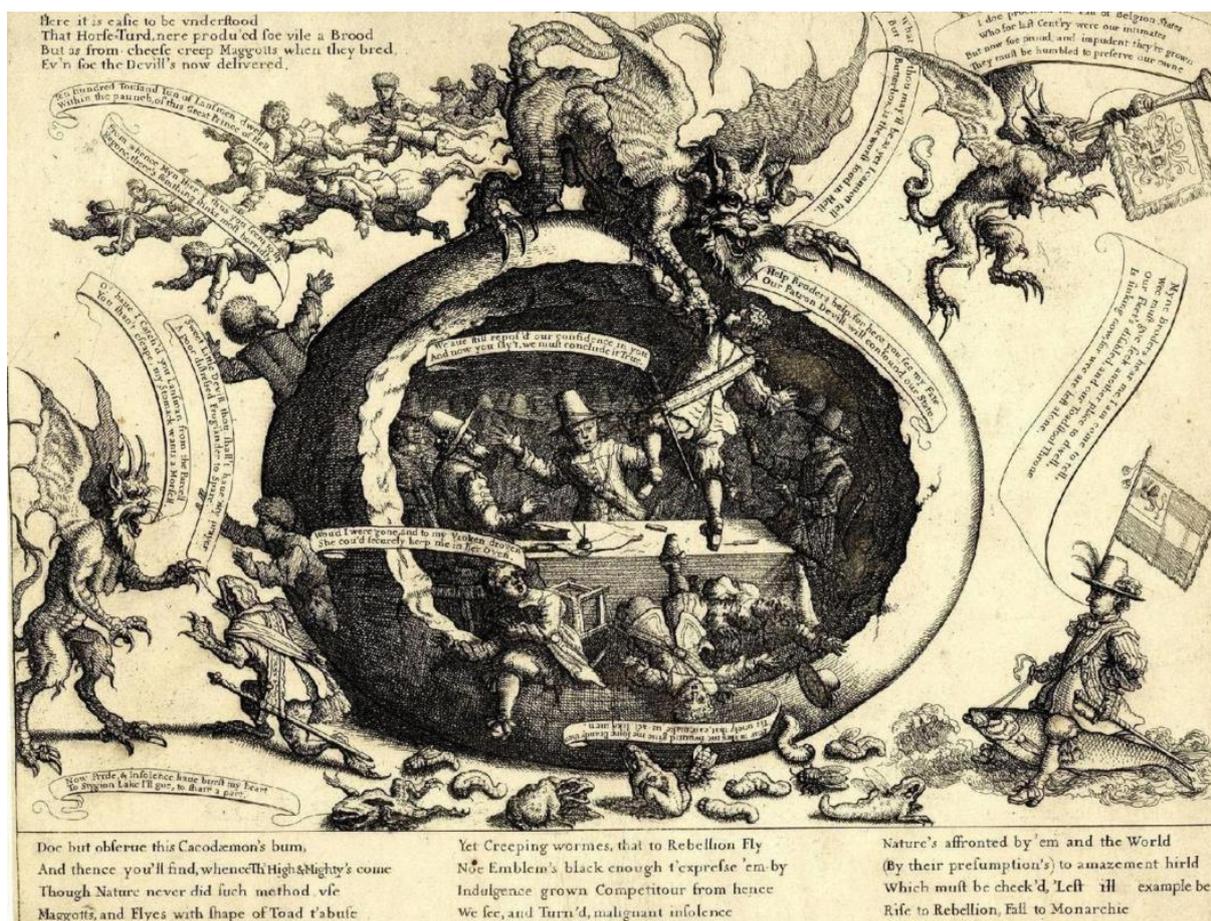
M. Parrish: Kadmos seje zuby draka (ilustrácia, 1908)

dračí dekór - Beliana: v *čínskom umení* zobrazenie mýtického *draka*; jeden z *dekórov* na starovekých čínskych *bronzoch*; objavuje sa aj v *keramike*, v *architektúre* a i.; jeho *štylizácia* sa menila podľa rôznych *dynastií*; *drak* pôvodne symbolizoval boha vôd (boha dažďa > preto pozitívny význam); neskôr sa stal aj symbolom čínskeho cisára a prenesene aj symbolom *Číny*

dračie body - priesečníky dráhy *Zeme* s dráhou *Mesiaca*; ak je *Mesiac* v jednom z dračích bodov, na *Zemi* je možné pozorovať zatmenie *Slnka* alebo *Mesiaca*; v minulosti mali dračie body veľký význam v *astrologii*

dračie vajce - stelesnenie *zla*; svoje miesto má v *mágii*, *mystike*, v súčasnosti vo *fantazijnom filme* často *podradnej úrovne*

http://hearthstone.gamepedia.com/Dragon_Egg

Neznámy autor: Rozbité vajce holandského povstania ukazuje Holanďanov za stolom od ktorého vyletujú diabli (rytina, satira, 1673)

dračie zuby - pozri *Dračia siatba*

Dračí trón - čínsky zlatý trón zo 17.st., trón čínskeho cisára z obdobia mandžuskej dynastie Čching (1644-1912); na ňom sediaci cisár prijímal delegácie vyslancov východných krajín

draft - najnižšia kvalita *tlače bodových* tlačiarní; pozri *letter*, *makulatúra*

dragún - 1.podlhovastý dielik rôznej dĺžky, tvaru a umiestnenia zdobiaci v páse chrbát *odevu*

2.priľiehavý kratší *kabát* pechoty a jazdeckta v 16.st., neskôr jazdecký *kabátik* s ozdobným dielikom vzadu v páse; pozri *móda*

drahé kamene - súhrnný názov pre *drahokamy*, *polodrahokamy* a ozdobné *kamene*, ktoré musia mať vysoký lesk a lom svetla, čírosť, priehľadnosť alebo príjemnú farbu; pozri *trojská unca*, *zlatá ruža*, *krištál*

drahé kovy - významom blízke sú *vzácne kovy*; v prírode sa vzácne vyskytujúce prvky (*zlato*, *striebro*, *platina*, *elektron*), ktoré sa historickým vývojom stali ekvivalentom meny, alebo surovinou pre výrobu *mincí*; termín drahé kovy napriek zanedbateľnej úžitkovej hodnote odráža morálne ohodnotenie týchto kovov; pozri *kov*, *unca*, *afinácia*; *zvonovina*, *paládium*; *alpaka*, *aloi*

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Precious_metals

drahokamy Abraxove - *Abraxove kamene*

drahokamy a polodrahokamy - Baleka: vzácne nerasty, ktoré pre svoju vzácnosť, tvrdosť a odolnosť a po opracovaní aj pre svoju krásu, farebnosť vysoko cenené; symbol *tajomstva* spájaného s nebom (z neho stekali); podľa iných mýtov vznik drahokamov zo zvierat (*korytnačka*, *had*, *drak*, *lastovička*, *orol*, *drak Balaur*); na východe viera, že vznikali z ohňa a vody (zachovávajú si ich ohnivú žiarivosť a priehľadnosť); v židovských legendách splavené *rajskými riekami* (pozri *Nebeský Jeruzalem*, *sabat*); strážené drakmi a *grifmi*; v *kresťanstve* ochraňujú pred *diablom*, ktorému drahokam pripomína trest ohňom, ktorému prepadol (sám používa nepravé drahokamy na *klamstvo*); Orient veril v liečivú silu drahokamov a magické odvracanie zániku > drahokamy podstatnou zložkou *šperkov* vkladanych mŕtvemu do hrobu; obdobný význam v spojení s krásou >

používanie drahokamov na *insígnie moci* duchovných (pozri *mitra pretiosa*) aj svetských vladárov (pozri *diadém*); v *antike* spojené drahokamy so *zvieratníkovými znameniami* a tým aj s kozmologickými predstavami > neskoršie náboženské špekulácie (pozri *Nebeský Jeruzalem* tvorený dvanástimi drahokamami); drahokamy vo spojení so *zlatom* odvracali zlé čary (pozri *mágia*) a preto nosené vo forme zlatého *šperku* (pozri *ferroniére*); drahokamy tiež symbolom *múdrosti* > ozdoba *kríža*, *prsteňov*, *koruny*, *ochranné šperky*; začleňované do rozsiahlych *ikonografických* programov; osadzované do kovov (*zlato*, *striebro* ap.) a tvorili šperk nosený spočiatku ako magická ochrana (pozri *apotropajný*) pred *démonmi* a zlými silami; dobový význam zastiera pôvodný magický a kozmologický význam; pozri *hora sveta*; v sanskrte drahokam = *uppala* > *opál*; v čínskej mytológii: *raj* (*Baleka*); *cabochon* (*Beliana*); *sv. grál* (*Biederman*); *zvonovina*, pozri *intaglia/intaglio*; *sabat*

delenie drahokamov a polodrahokamov podľa Täubla:

diamant: *bort*, *carbonado*

korund: *zafír*, *leukozařír*, *rubín*; *spinel* (pozri *Cote de Bretagne*)

beryl: *vorobeřit*, *smaragd*, *akvamarín*, *heliodor/beryl zlatý*, *bazaltin*, *morganit*, *aeroid*

chryzoberyl: *alexandrit*, *cymofán/tzv.mačacie oko orientálne*

topás

spinel: *rubínspinel*, *balasrubín*, *almandínspinel*, *zafírspinel*, *rubicel*, *pleonast*, *galmit*

zirkon: *hyacint*, *jargon*, *starlit*

turmalín: *rubelit*, *verdelit*, *indigolit*, *dravit*, *achroit*, *skoryl*

euklas

granát: *pyrop/ český granát*, *kapský rubín*, *tyrolský granát/amaldin*, *hesonit*, *démantoid*, *grosuár*, *melanit*, *uvarovit*, *kolofonit*

opál: *opál drahý*, *chryzopál*, *kašolong perlový*, *girasol*, *hyalit*, *opál ohnivý*, *opál drewnatý*, *chameleón*

kremičitany: *olivín*, *chryzolit/peridot*, *kyanit*, *epidot*, *diopas*, *benitoit*, *sfer*, *titanit*, *vesuvian*, *lapis lazuli/lazurit*, *vltavín/moldavit*, *australit*, *obsidián*; *chryzokol*

pyroxeny: *diopsid*, *spodumen*, *hiddenit*, *kunzit*, *jadeit*, *nefrit*, *živec* (*adulár*, *amazonit*, *mesiačik*, *oligoklas /slnečný kameň/*, *labradorit*), *pyrit* (*markazit*), *krevel/hematit*, *tyrkyz* (*tyrkyz matrix*), *apatit* (*chřesovec*), *malachit*, *azurit*, *aragonit* (*žriedlovec/vřídlovec*, *hrachovec*), *fluorit*, *ekanit*, *tanzanit*, *rutil*

pozri:

1.*peristerit*

2.*koral*; *jantár*, *gagát*, *sepiolit/morská pena*, *slonovina*, *korytnačina*, *perla*, *gabro*, *sapropelit*

3.*kamea*, *dublé/double*, *mixte*, *gabro*, *štras*; *karát*, *fazeta*, *mugle*, *tzv. buton*

4.*materiál*

5.*mesačné kamene*

-v súvislosti s heslom *korytnačka*: z jej tela podľa niektorých verzií vznikli drahokamy

-v záverečnej vízii Zjavenia sv. Jána: *Nový Jeruzalem* vystavaný z drahokamov a zlata; dvanásť základných kameňov Nového Jeruzalema: *jaspis*, *karneol*, *topás*, *smaragd*, *rubín*, *zafír*, *hyacint*, *achát*, *ametyst*, *chryzolit*, *beryl*, *ónyx*

pozri *spessartin*, *andradit*, *calderit* *kremeň*: *krištál*, *marmarošský diamant*, *ametyst*, *španielsky topás*, *citrín*, *záhnedá*, *madeirský topas*, *morión*, *ruženín*, *avanturín*, *prasem*, *mačacie oko*, *sokolie oko*, *tygrie oko*, *chalcedon*, *chryzopras*, *karneol*, *achát*, *onyx*, *sardonyx*, *sard*, *keragat*, *achát mechový/achát kričkový*, *jaspis*, *silex*, *jaspachát*, *heliotrop*, *plasma*, *tzv. nemecký lapis*; *bord*; *ferroniére*;

Základné kamene Nového Jeruzalema

Základné kamene Nového Jeruzalema

drahý opál - opál drahý
drachma - gréc. - „hrst“

-pôvodne antická grécka strieborná minca o hmotnosti 4,366 g; pozri mince grécke; labyrint

www v súvislosti s heslom *tetradrachma*: drachma od konca 2.tis.pr.Kr. predstavovala šesť *obolov* v tvare kovových tyčiek alebo kolíkov; v klasickej dobe Atén sa drachma delila na šesť *obolov* a razili sa aj mince o váhe i hodnote dvojnásobnej (*didrachma*), štvornásobnej (*tetradrachma*) a desaťnásobnej (*dekadrachma*); určiť hodnotu drachmy v súčasných menách je nemožné, lebo pomery cien sa podstatne zmenili; pre orientáciu musí stačiť, že drachma v klasických *Aténach* (4.-5.st.pr.Kr.) predstavovala dennú až dvoj dennú mzdu kvalifikovaného remeselníka a že sa z nej slušne užívala i jeho rodina

Oktodrachma Ptolemaia III.

drak - z gréc. *derkomai* – „strašne hľadiet“; mýtický netvor zvyčajne v podobe okridleného *hada* alebo jaštera s niekoľkými hlavami chrliacimi oheň; vzdialene spájaný s *baziliškom*, *grifom*, *chimairou*, *leviatanom*; symbol zemských síl spájajúcich celú zem trvalo plynúcou energiou so špirálovitou a dostredivou tendenciou; v Indii má podobu *krokodila*, strážcu pokladu; ďalej pozri *Vrtra/Vritra*; v Číne (pozri *dračí dekór*) a Japonsku symbol *dažd'a* a tým aj plodnosti (pozri *bohovia plodnosti*), moci a neba; strážca pohrebísk a palácov; v Prednom východe *monštrum* nepriateľské božstvám, víťazia nad ním solárne božstvá; v Grécku strážca nedotknuteľných pokladov (*Ládón*, strážca záhrady *Hesperidiel*) a prameňov (*Pythón*, strážca delfského prameňa); z draka podľa niektorých verzií vznikli *drahokamy*; v *kresťanstve* symbol nepriateľských prírodných síl (*diabol*, *satan*, zosobnenie pekla); spolu s *baziliškom*, *aspisom* a *levom* častý motív v kresťanskom umení; v *heraldike* vytvára *monštrum* zložené z kombinácie *leva*, *leoparda*, *býka*; v *Apokalypse* zastupuje *Antikrista*, ktorý prenasleduje apokalyptickú ženu (t.j. samotnú cirkev); *husiti* spájali draka s cisárom *Žigmundom* potom, čo založil rád zlatého draka; obrazový typ s jaštera s krídlami od počiatku stredoveku; drak vojnovým znamením *Dákov*, *Skýtov*, Indov, Rimanov (drak vojenským odznakom rímskych légii počas dominátu; pozri *legionár*); slovanských drakom je *Zmej*, *Zilant*, *Balaur*; pozri *heraldická figúra*, *jang*; *monštra*, *sonmudo*; *štrnásť pomocníkov v núde*, *Juraj*, *Theodor*, *Margita Antiochijská*, *Apollón Pythios*; *Mašhušu*, *Chedammi*, *Chiméra*; *okridlený had*, *Pi-hsi*, *Pukis*, *Yamata no Orochi*, *Zmej*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Categoria:Draghi>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Dragon>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Dragons>

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=16

[http://da.wikipedia.org/wiki/Drage_\(fabeldyr\)](http://da.wikipedia.org/wiki/Drage_(fabeldyr))

<http://www.artbohemia.cz/cs/grafiky-tisky/15254-boj-s-drakem-mahen-dvanact-pohadek-.html>

<http://www.artbohemia.cz/cs/grafiky-tisky/14877-boj-s-drakem.html>

https://www.google.sk/search?q=by+a+dragon&espv=210&es_sm=93&tbn=isch&imgil=1aLKHQgbFK8CCM%253A%253Bhttps%253A%252F%252Fencrypted-tbn2.gstatic.com%252Fimages%253Fq%253Dtbn%253AANd9GcRq3tQ8v-

[YLCICmbM6uIhnjlHTPbiMrJwx49urJcvCyFeC39BJxOw%253B300%253B300%253B8Tmw9NrItScvIM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.justjared.com%25252F2012%25252F08%25252F05%25252Fheidi-klum-gets-eaten-by-a-dragon%25252F&source=iu&usg=__W_xh65eBBRxf4rHN1nBp0odYd4M%3D&sa=X&ei=TQ09U--NqG1yAOw7oDABg&ved=0CFwQ9QEwBQ#facrc=&imgdii=&imgrc=1aLKHQgbFK8CCM%253A%3B8Tmw9NrItScvIM%3Bhttp%253A%252F%252Fcdn04.cdn.justjared.com%252Fwp-content%252Fuploads%252Fheadlines%252F2012%252F08%252Fheidi-klum-gets-eaten-by-a-dragon.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.justjared.com%252F2012%252F08%252F05%252Fheidi-klum-gets-eaten-by-a-dragon%252F%3B300%3B300](http://www.just Jared.com)

<http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Dragons>
<http://lj.rossia.org/users/marinni/349182.html?mode=reply>
<https://marinni.dreamwidth.org/262587.html?thread=4118203>

Karolínske vojsko s dračou zástavou (žaltár Aureum, 9.st.)

Pán drakov (detail, keltský kotlík z Gundestrupu, 2.-1.st.pr.Kr.)

Neznámy francúzsko-flámsky iluminátor: Drak (1270)

Drak (Westminsterský bestiár, 1275-1290)

J. Fouquet: Sv. Michael bojuje s drakom (15.st.)

Sv. Margita Antiochijská (miniatura z rukopisu, 14.t.)

P. Uccello: Sv. Juraj oslobodzuje princeznú (1456)

H. Goltzius podľa J. van der Straeta: Zostup prekliatych do pekla po poslednom súde (rytina, 1577)

H. Goltzius: Drak prehíta Kadmových druhov (medirytina, 1588)

C. Cort podľa G. Clovio: Sv. Juraj zabíja draka (rytina, 16.st.)

Apokalypsa. Šelma bojuje proti svedkom a zabije ich. (grafický list z Philips Medhurst Bible.)

Secūda pars summe reuerēdis
simū in christo patris ac dñi: dñi
Antonini archiep̄i florentini.

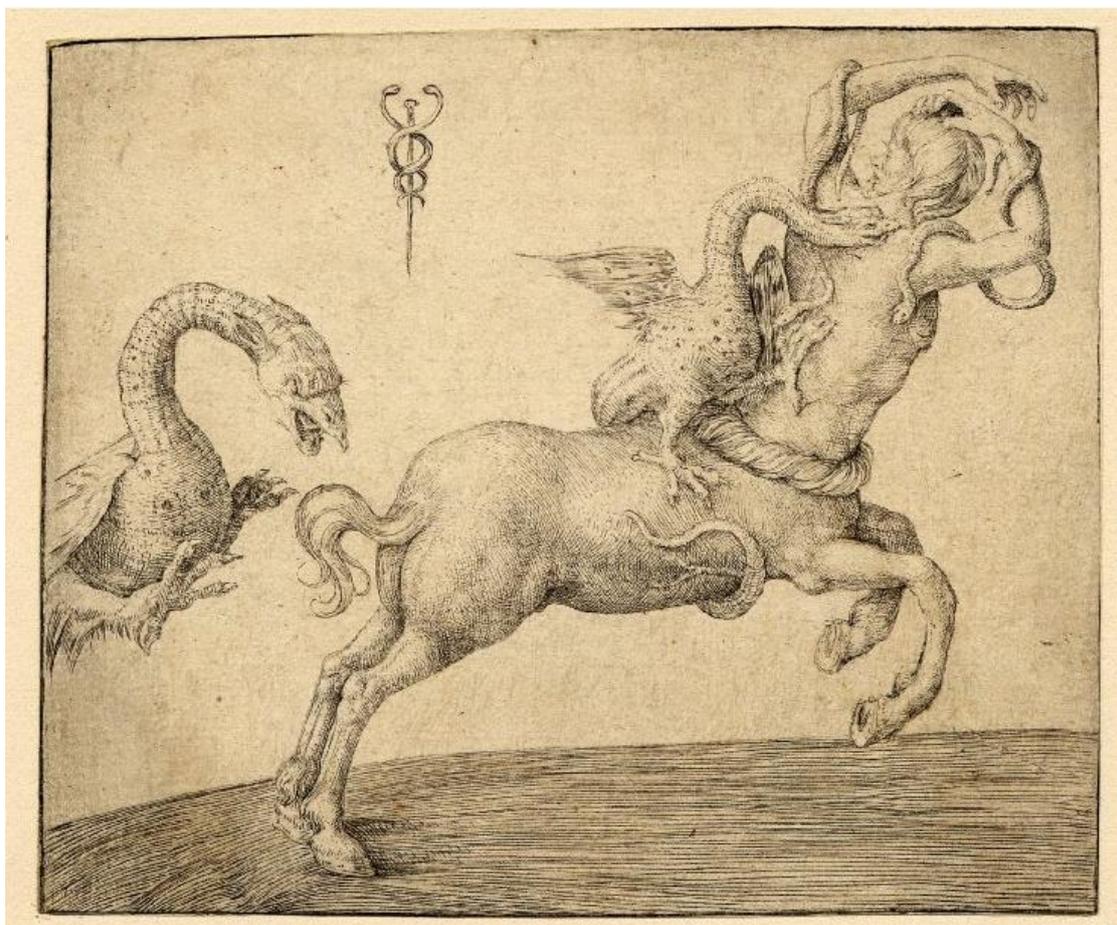
AWA

A. Claesz: Kráľovná na tróne pred baziliškom (1523)

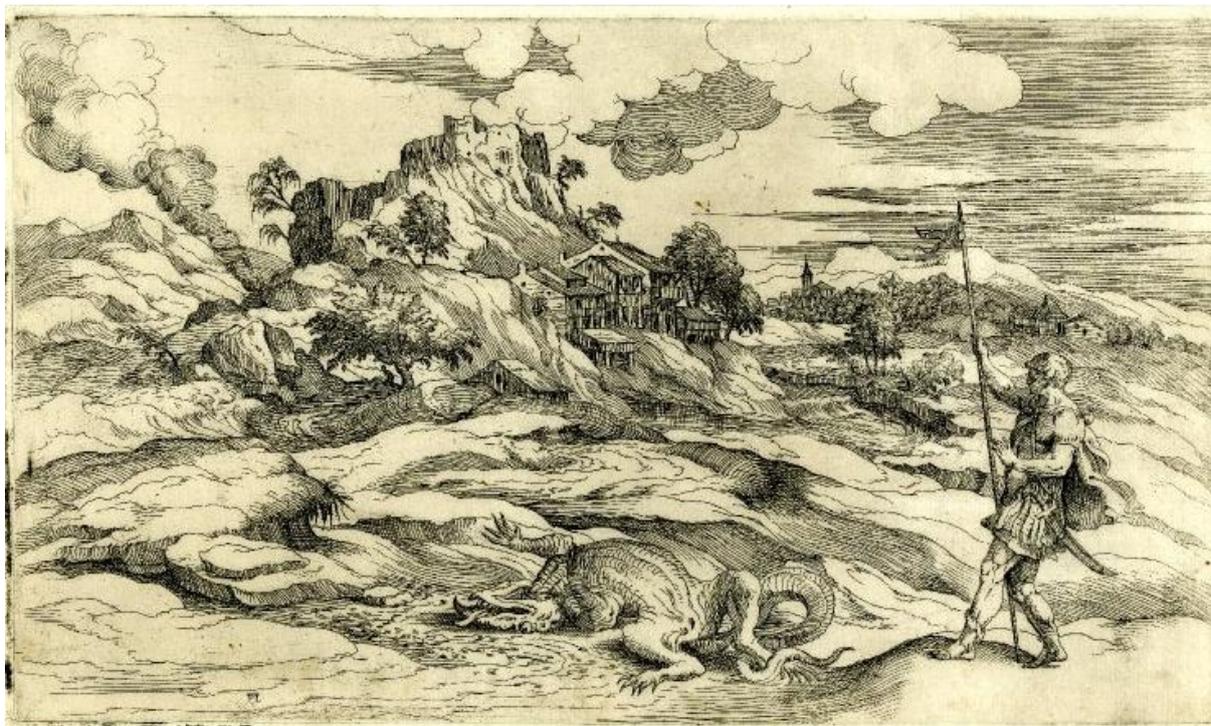
Dielňa P. Galle podľa M. van Heemskercka: Daniel kŕmi draka (rytina, 1565)

Jacopo de' Barbari: Kentaur prenasledovaný drakmi (rytina, 1495-1516)

B. Montagna: Sv. Juraj a mŕtvy drak (rytina, 1500-1520)

Tizian: Krajina s drakom a mladíkom so zástavou (rytina, 1500-1525)

Flámsky majster podľa H. Vredeman de Vries: Daniel a kráľ pred zúrivým drakom (kolorovaná rytina, 1585)

J. Collaert II podľa J. van der Straet: Dva draky zabité skupinou mužov vyzbrojených sekerami (rytina, 1596)

T. Cecil: Alžbeta Anglická a kráľovná Írska s armádou pri Tilbury v pozadí (rytina, 1625)

S. Bolswert: Víťazný Kristus. Alegória smrti (1600-1659)

P. de Jode I alebo P. de Jode II: Archanjel Michael a drak (rytina, 1585-1674)

E. Bonnejonne podľa F. Bola: Diana na voze ťahanom drakmi (rytina, 1645-1695)

L. von Siegen: Matka ochraňujúca dieťa pred drakom (Imezotinta, 1641-1680)

Autor talianskej školy podľa G. Romana: Sv. Margita a drak (1600-1700)

Anonym podľa M. Schongauera: Sv. Juraj a drak (rytina, 1475-1490)

Anonym: Sv. Juraj a drak (rytina, 1530-1570)

Anonym: Sv. Juraj a drak (kolorovaná rytina, 1500-1525)

Gasparo Alberti podľa G. Clovia: Sv. Juraj a drak (1577)

J. L. Petit podľa Ch. A. Chasselat: Sv. Juraj a drak (1800-1812)

Jan Ziarnko: Sv. Juraj a drak (1620)

S. Rosa: Jáson a drak draka (rytina, 1661-1666)

H. Goltzius: Kadmos bojuje s drakom (16.-17.st.)

V. M. Vasněcov: Boj Dobryňa Nikitiča so sedemhlavým drakom (ilustrácia povesti, 1913-1918)

G. Doré: Zničenie Leviatana (19.st.)

J. H. Füssli: Thor zápasí s morským hadom Jörmungandom

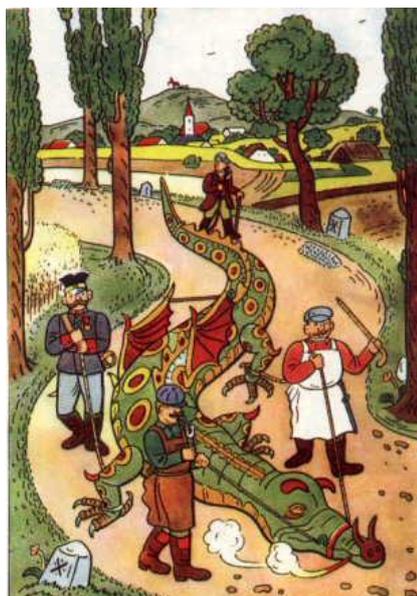
G. Moreau: Sv. Juraj a drak (1889-1890)

Drak (maľba na hodvábe)

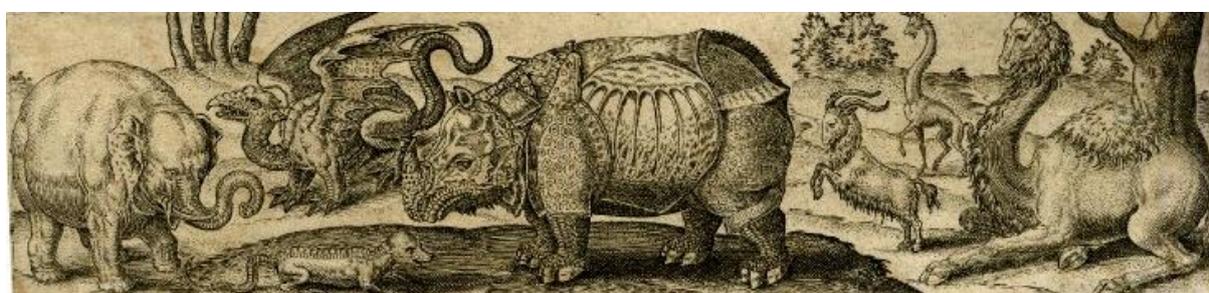
Veľká čínska porcelánová misa s drakom (smalt na biskvite, famille jaune)

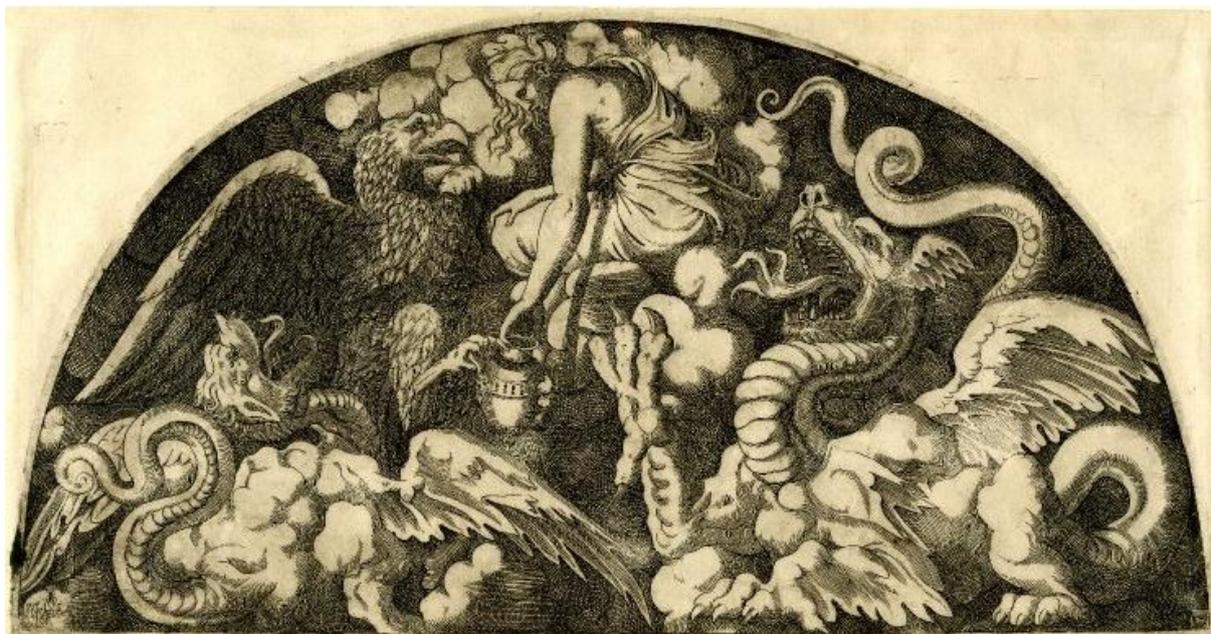
J. Lada: Ilustrácia k Nezbedným rozprávkam
J. Lada: Ilustrácia k Nezbedným rozprávkam

Ralf Leopold von Retberg-Wettbergen podľa A. Dürera: (1865)

Abraham de Bruyn: Krajina s rôznymi zvieratami (1578)

Léon Davent podľa G. Romano: Diov orol dava vázu s vodou z rieky Styx Psyché (1540-1543)

Nemecká škola: Dvaja jazdci zabíjajú draka (rytina, 1500-1550)

- drak apokalyptický - *apokalyptický drak*
- drak babylonský - *apokalyptický drak*
- drak čínsky -

http://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_dragon

drak dvanásťhlavý - pozri *Zmej, Balaur*

Drak odovzdáva moc šelme morskej - Šelma a drak

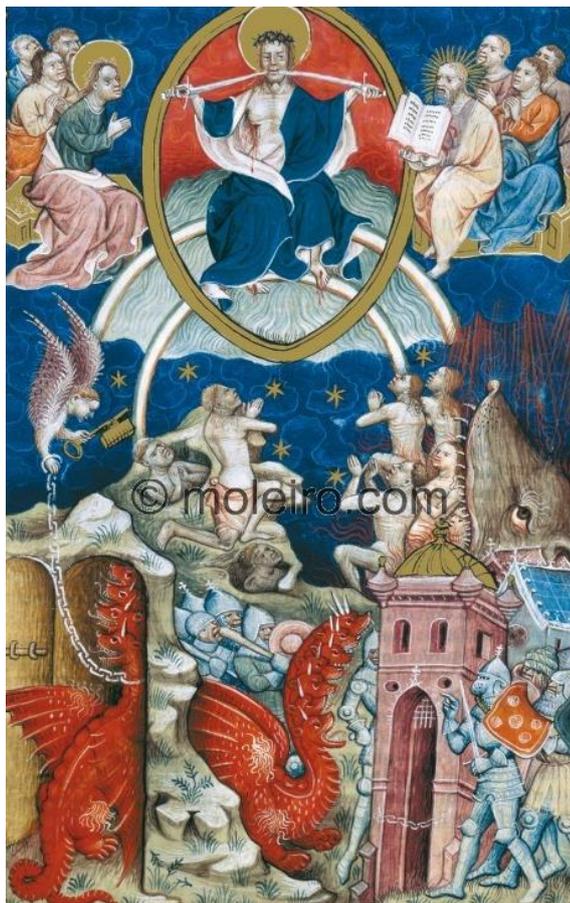
Drak odviazaný z reťaze/Odviazanie draka/Satan odviazaný z reťaze - (Zjavenie 20,1); **Až sa dovŕši tisíc rokov, bude satan uvoľnený zo svojho väzenia**; pozri *apokalyptické motívy*

-epizóda z kapitoly *Premoženie diabla/Konečné víťazstvo* (20,7-10)

-v súvislosti s heslom *Apokalypsa Flámska-Posledný súd a Satan uväznený na tisíc rokov*: v strednej časti miniatúry vľavo sa vznáša anjel na oblakoch; v ľavej ruke drží veľký zlatý kľúč a pravej dlhú reťaz, ktorou je pripútaná jedna zo štyroch viditeľných dračích hláv (20,1-2); priepasť, do ktorej bol uvrhnutý má podobu otvoru v skale s veľkou bránou; v popredí v spodnej časti je zobrazená epizóda po uvoľnení draka (20,3): armáda draka obkolesuje „tábor svätých a milované mesto“ - Jeruzalem (20,9); uvoľnený drak stojí na čele piatich vojakov, dvaja z nich majú palčáty; ďalšia skupina vojakov obľučuje stavbu sprava; z neba prší oheň (20,9)

(20,1-2; 20,7. Tisícročné kráľovstvo. Konečné víťazstvo). **Spútanie a rozviazanie draka**
(Bamberská apokalypsa, 1000-1020)

(20,1-6; 20,12. Tisícročné kráľovstvo. Koniec sveta). **Posledný súd a Satan uväznený na tisíc rokov** (Flámska apokalypsa, 1400)

(20,7-9. Premoženie diavla). **Drak odviazaný z reťaze. Gog a Magog** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

(20,7-9. Premoženie diabla). **Drak odviazaný z reťaze. Gog a Magog** (Apokalypsa Cloisters, 14.st.)

E. E. Burney: Uvoľnenie satana (Philips Medhurst Bible)

drak okrídlený - pozri *Zilant*

drak sedemhlavý - *apokalyptický drak*

drak slovanský - *slovanský drak*

drakar - vojnová loď *Vikingov* so špicatou provou a kormou, s predĺženými väzníkmi zakončenými dračou hlavou alebo špirálou; poháňaná veslami alebo štvorrohou plachtou

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B3%D0%B8>

Zreštaurovaný vikinský dakar

Vikonská loď (detail obrazového kameňa z Tjängvide, Alskog Gotland)

drakobijci - pozri *Sigurd*

<https://translate.google.sk/#en/sk/Dragon%20slayers>

draky -

<http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Dragons>

draky európske - *európske draky*

draky japonské - *japonské draky*